

F?rahim Hüseynzadə: “[Renmin Universiteti](#)ndə birinci olan t?l?b?ni, m?nim timsal?mda is? Az?rbaycan? tan?d?lar”

Bu gün?rdə Çin Xalq Respublikasından (ÇXR) ald???m?z xo?x?b?r növb?ti d?f? t?hsil ictimaiyy?timizi sevindirdi. Az?rbaycan t?hsilinin daha bir yetirm?si Asiyana inkişaf etmi? t?hsil sistemi ilə seçil?n Çində növb?ti u?ura imza atmaqla g?nc?rimizin istedad?, qabiliyy?ti ilə zirv?l?r f?th ed? bilm?k gücünd? oldu?unu bir daha dünyaya g?göst?rdi. Bu u?urun sahibi dünyana reytingli universitetl?ri aras?nda t?msil olunan Çinin Renmin Universitetində magistratura t?hsili alan F?rahim Hüseynzadədir. F.Hüseynzadə ad?ç?kil?n universitetin daxili t?qaüdü v? ?n yüks?k elmi mükafatna layiq görölüb. Ortalama elmi göst?ricisi (GPA) 3.95/4.00 t??kil ed?n az?rbaycanl? t?l?b? “Academic performance” kateqoriyas? üzr? Renmin Universitetində fakült?, ümumilikdə is? universitet üzr? birinci yeyer? yüks?lib. Bu kateqoriyada o, AB?, Böyük Britaniya, Almaniya v? Fransadan olan h?mkarlar?n gerid? qoyub. “Az?rbaycan mü?llimi” q?zetin? verdiyi müsahib?sində F.Hüseynzadə t?hsil ald??? ali m?kt?b, ona qurur g?tirmi? birincilik v? g?l?c?k planlar?ndan dan??d?.

Tan?t?m. F?rahim P?rviz o?lu Hüseynzadə 1994-cü ild? Bak? ?h?rind? ziyal? ail?sində anadan olub. ?sl?n Qarabağdan C?bray?l rayonundan olan g?nc? 2000-ci ild? C?bray?l rayonu M.Mehdizadə ad?na m?kt?bd? ibtidai t?hsilini baş?layıb, 2011-ci ild? is? Bak?n?n X?tai rayonundak? 55 nömr?li tam orta m?kt?bi bitirib. El? h?min il 642 balla Bak? Dövl?t Universitetinin hüquq fakült?sinin ingilis bölm?sində daxil olub. 2015-ci ild? h?min fakült?d?n m?zun olaraq h?rbi xidmət? yollan?b, 2016-c? ild? nümün?vi xidmət? gör? “V?t?n? m?ktub” mükafat? ilə t?tif olunub v? ordu s?rələr?ndan ehtiyata burax?l?b. 2016-c? ild? yax?n bir dostu ilə öz ?irk?tini qurmuş, 2017-ci ilin sentyabr?ndan is? T?hsil Nazirliyi ilə Çin Xalq Respublikas? Hökum?ti aras?nda qar??l?ql? müqavil?y? ?sas?n “Çinin biznes hüququ” ixtisas? üzr? magistr t?hsilini davam etdirm?k üçün Çin? yollan?b. Haz?rda, Pekində, Renmin Universitetində t?hsil alır.

?ki d?f? “?lin t?l?b?si”

- Orta m?kt?bd? daha çox hans? f?nl?r? maraq göst?rirdiniz? Az?rbaycanda orta v? ali t?hsil ill?rind? hans? u?urlar?n?z? qeyd ed? bil?rsiniz?

- U?aqlar?mdan valideynl?rimin d?st?yi ilə h?mi?? aktiv h?yat t?rzi keçirmi??m. 7 illik fortepiano m?kt?binii bitirmi??m, bundan baş?qa, iki ?eirl?r kitab?m çapdan ç?x?b v? haz?rda Milli Kitabxanada saxlan?l?r. ?eirl?r yazmaqda v? v?tmüt?madi? olaraq sosial mediada paylaşmaqda davam edir?m. ?ahmat üzr? 14-cü d?r?c?li usta ad?na layiq görölmü??m.

Tarix h?r zaman ?n sevimli f?nnim olub. ?ndi d? bacard???m q?d?r tarixi kitablar oxuma?a üstünlük verir?m. Bu mara?? m?nd? ibtidai sinif mü?llimi Nail?axan?m?n f?nn? yaratd??? maraqla əlaq?l?ndirir?m. U?urlar?ma g?ldikdə is?, 10-cu sinifdə oxuyark?n tarix f?nni üzr? olimpiadada Bak? v? Respublika birincisi olma?? bacarm??am. 2010-2010-cu ild?n “X?ms?” Milli ?ntellektual Oyununun “M?kt?b” liqas?nda ölk? ikincisi, “A??l d?ryas?” intellektual yar??mas?nda is? yar?mfinalç? olmu?am. Ali t?hsil ill?rimdə ki u?urlar, ?sas?n T?l?b? G?nc?l?r T??kilat? ilə baş?l?d?r. ?ki il t??kilat?n s?dri v?zif?sini icra etmi??m. BDU ?ntellektual Komandas?n?n kapitan? olma??mla is?, bel?des?k, u?urlar bir-birini v?zl?yib. Bel?ki, 4 il ?rzində “M?n Az?rbaycanl?yam” ?ntellektual Oyunu üzr? ilin qalibi, “X?ms?” Milli ?ntellektual Oyunu üzr? Universitet liqas?n?n qalibi, “N?? Harada? N? Zaman?” ?ntellektual Oyunu üzr? Ça??r??, K?Konfederasiyalar, Universiada kuboklar?n?n sahibi, “Parlaq Z?ka” ?ntellektual oyunun yar?mfinalç?s? olmu?am. Bütün bu u?urlar?ma gör? d? BDU-da iki d?f? “?lin t?l?b?si” f?xri ad?na layiq görölmü??m. Xarici ölk?lərdə keçiril?n bir çox çox konfranslarda, seminarlarda Az?rbaycan nümay?nd? hey?tinin t?rkibində iştirak etmi?, sertifikatlara layiq görölmü??m.

Ara?d?rmalar aparmaq art?q h?yat t?rzim? çevrilib

- Sizdə elm?, tədqiqatçı?l??a nə vaxtdan maraqlı yaranıb?

- Elm belə bir məfhumdur ki, bunu paylaşmasan, inkişaf etdirməsin, hər gün yeni bir nəşətləndirməsin, artım olmaz və geriləməyə gətirib çıxarar. Buna görə də bacardığımız qədər nəfəsləndirə, araşdırmaq, hər gün nəfəsləndirə, öyrənmək artıq həyat tərzimizə çevrilib deyil bilirsiniz. Söhbət təkcə hüquqdan, beynəlxalq əlaqələrdən getmir. Burada sözü keçən araşdırmaçılar qətiyyətli sferaya və elm sahəsinə aiddir. Artıq müəllimlərimin dəstəyi ilə və belə desək, onların göstərdikləri yolla gedərək nəfəsləndirən tədqiqatçı edib bir nəticəyə gəlməyi bacarmıram.

Bir məsələni də qeyd edədim ki, Bakı Dövlət Universitetində təhsil alarkən hörmətli rektorumuz akademik Abel Məhərrəmovun və fakültəmizin dekanı Şəmir Əliyevin hər zaman müəllim, bir böyük kimi dəstəyini hiss etməmişəm. Nə nəşətim, istər xarici universitetlərə müraciət olsun, istər ictimai fəaliyyət, elmi araşdırmalar, bütün məsələlərdə həmişə Əliyevlərin gələcək köməkçisi göstəriliblər məni. Uzun illər verdiyi töhfə və zəhmətdir. Buna görə də onları hər birin öz təşəkkürünü bildirirəm.

Azərbaycan adına bunu reallaşdırmaq üçün çox sevinirəm

- Necə oldu ki, Renmin Universitetinin birincisi oldunuz. Bu barədə təfərrüat verərdiniz. Kimlər birinci ola bilər və kimləri arxada qoydunuz?

- Renmin Universiteti Çində hüquq, sosial elmlər və humanitar fənlərə sahəsinə bir nömrəli universitet hesab edilirdi. Dünya reytingində top 50-likdə qərarlaşmışdır. Burada təhsilə elmə xüsusi önəm verilir və universitetdə ibnlar nə nətiyyəni təmin etmək kimi daxili təqaüd və mükafatlar nə elan edir. Məndə təhsil göstəricim yuxarı oldu. Uzun müddət etməyə qərarlaşmışdım. Adətən ödənilirdi. Çin Hökumətinin təqaüdlərinə layiq görülən tələbələri daxili təqaüdə verilməyib. Son illərdə ilk dəfə idi ki, hansısa tələbəyə hər iki mükafata və daxili təqaüdə layiq görüldü. Azərbaycan adına bunu reallaşdırmaq üçün çox sevinirəm. Nə yüksək elmi mükafat hesab olunan bu mükafatı əldə etdiyim üçün müəllimlərimə minnətdaram. Təbii ki, burada təhsilə sadiq və yüksək olsa da, bu, bir il ərzində qazanılan uğur deyil. Bu isə illər, illər, addımlarla olur və sonda belə uğura gətirib çıxarır.

Bir vətəndaş kimi hər məqamda ölkəmizə töhfələri verməliyik

- Birincilik sizə ali təhsilinizdə hansı üstünlükləri verir? Universitet müəllimləriniz və akademik heyəti sizin birinci olmağınız necə münasibət bildirdi?

- Mənim nə çox sevindiyim məqam da məhz elə bu idi. Belə ki, Azərbaycanın Çin ilə nə qədər də artan tempə malik, əlaqələndirə, əksər iqtisadiyyatın ölkəmizə barədə məlumatlar əldə etdi. Bu işin aparılması təkcə dövlət qurumları nə, sənətiyyətimizin üzərində də məqamıdır. Biz də vətəndaş kimi hər məqamda ölkəmizə adına hansısa töhfələri verməliyik. Uzun qazanandan sonra, nəticədə əldə edilən kimi elə müəllimlər, tələbələr, hər kəs xətə tutdu. Bəzi universitet tələbələri məni artıq tanıyırdı, özümü əli məktəbdə intellektual oyunlar təşkil edən tələbə kimi tanıtdıra bildim. Amma bu uğur elə belə hesab edilmirdi. Onları artıq minlərlə tələbə, elmi işçi kontingenti olan bir universitetdə birinci olan tələbəni, mənim təmsil etməsi. Azərbaycanı tanıtdıran Mənim üçün bundan daha böyük qürur ola bilməz.

Elmin burada açmadığı qapılar yoxdur

- Bir qədr universitet, təhsiliniz və ixtisasınız barədə məlumat verərdiniz.

- Renmin Universiteti barədə yuxarıda qəsaçı arayış vermişəm. Renmin sözünün mənası elə Çin dilində "Xalq" anlamına gəlir. Üçün, bu ali məktəbi alternativ olaraq Çin Xalq Universiteti də adlandırılar. Bu universitet öz-özünün beynəlxalq istiqamətli il mərhələdir. Ali məktəbi dünyanın 32 ölkə və regionlarından 125-dən artıq universitet və tədqiqat müəssisələri ilə mərkəzləşdirir. Universitetin beynəlxalq tədqiqatlar məktəbi Asiya və Böyük Britaniyanın London Kral Kolleci ilə magistratura sahəsində ikili diplom təklif edir. Universitet Asiya və Avropanın bir sıra nüfuzlu ali məktəbləri üçün bir növ mərkəzləşdirici körpüsü rolunu oynayır.

Böyük qürur hissi ilə qeyd etməliyəm ki, 2015-ci ildə Çin rəsmi səfəri çərçivəsində möhtərm Prezidentimiz İlham Əliyev bizim universitetdə olub və ona Fəxri professor diplomu təqdim olunub. Dövlət başçımız universitetin tələbələri və müəllim heyəti qarşısında çıxış edib. Bu çətin universitetin xarici tələbələri kitabxana da daxil olunub. Bu görüşü indi də xatırlayırlar.

İxtisaslaşma gəlincə, Çin hüququ, daha dəqiq, biznes və korporativ hüquq sahəsi üzrə magistr təhsili alıram. Təhsilim iki illikdir. Universitetin illik təhsil haqqı, ya da yerli, dolanacaq üçün aylıq təqaüd, tibbi şəxsiyyət, ölkəyə gediş-dönüş biletini və laboratoriya xərcləri qarşılayır. Müqaviləyə əsasən qarşılanırlar. Bu illik bütün vacib kursları götürdüyümdən gələn il ancaq elmi iş yazmaq və müdafiə etməyə öhdəliyi qalacaq üzərində.

- Ümumiyyətlə, Çinin ali təhsil sistemində hansı meyilləri qeyd edə bilərsiniz? Məsələn, ali məktəblər daha çox akademik təhsilə, yoxsa tədqiqatçıya üstünlük verir?

- Tədqiqat burada hər şey deməkdir. Elmin burada açmadığı qapılar yoxdur. Çünki universitetlər həm xarici tələbə qəbulunda, əlverişli şəraitdə qəbul prosesində çox seçici davranırlar. Belə ki, hər şeyin müəyyən kvota qoyulub və o kvotaya əsasən qəbul həyata keçirilir. Məqsədi, nə yaxşılar cəlb etməkdir. Tədqiqatçılar üçün müxtəlif grant, layihələr elan edilir, bundan başqa, demək olar ki, bütün universitetlərin xarici onlayn bazalara çıxması imkanlıdır. Bu, özünü belə, burada akademik təhsil nə qədər önəm verildiyini göstərir.

Yeniliklər gözlə görülür

- Çində Çində baxanda Azərbaycanla əlaqəli sahədə hansı yata keçirilən yenilikləri necə qiymətləndirirsiniz?

- Yeniliklər gözlə görülür. Cənab Prezident İlham Əliyevin seçkilərdən dərhal sonrakı çıxışında gənci daha böyüklərə uurlara əsaslanma, ölkənin birinci xüsusi gəncləri daha da inamla və zəhmətli olmaları üçün əsas məqsəd, ümumilikdə dövlətin təhsilə diqqət, xüsusən də gənclər siyasətini prioritet sahəyə çevirməsi təhsil, elm və gənclər olan qayğıları göstərir. Amma qəti edilsə çox yol görülür, çox iş var. Bu ilin əsas apardıqları qüvvəsi məhz xaricdə təhsil alan, yeniliklərin içində olan, belə desək, onları yəni kilsə naqdan keçirən gənclər olmalıdır. Düşünürəm ki, əvvəlki vəziyyətdə bir universitetlərimizin xarici ölkə universitetləri ilə mərkəzləşdirən artırmırdı.

- Renmin Universitetində gördüyünüz hansı müsbət tendensiya və bizim ali təhsil sistemimizdə görmək istərdiniz?

- Tələbələri yüksək səviyyəli hörmətli müəllimlərin tələbəliyi birgə həyatə və əməyə, daha çox vaxt keçirməsi, dərslərdən kənara fəaliyyətləri cəlb edilməsi və adicə yeməkdən baş çəkən və yataxanalarla tikişməsi, təchizatna qədər məişət məsələləri diqqətə alınmalıdır. Bunun üçün ölkəmizin yetəri qədər potensialı və iqtisadi gücü oldu-u qənaətinə gəlmə.

- Gələcəklərlə planların nəzərdə?

- Gələcəklərlə planların məqsədi uşaqlar və fərqəlməli ilə bəla vurub ölkəni dönmək və ölkəni inkişaf, rifah və naminə bacarmasıdır. Bu, mənim üçün nə ümdə məsələ və ali məqsəddir. Biz Azərbaycanı yəqin bu millətə, ölkəyə mənsubuq və bu xalqa xidmət etmək bizim məni və eləcə də vətəndaşlarıq borcumuzdur.

- Cavabları nəyə görə minnətdar? Sizə təhsilinizdə daha yüksək zirvələrə çatmağı arzulayırsınız.

- Son olaraq, "Azərbaycan müəllimi"ni rəhbərlik etdiyim paylaşımları insanlara çatdırmaq üçün dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Bunlar məni daha da böyük uşaqlara səsləyir.

["Azərbaycan müəllimi" qəzeti](#)